

POLITIKEN

Kan du slå Sarah Skarum i en quiz om byliv i København? [Deltag i Juledysten](#)

Tyske myndigheder er bekymrede og kritiske over for Danmarks milliarddyre CO₂-plan

Danmark er langt fremme med at planlægge, hvor man skal kunne lagre CO₂ dybt under jorden. Men tyske myndigheder er bekymrede og mener ikke, at det er forsvarligt.

▶ **AUTOMATISK OPLÆSNING**

Planlagt lagring af CO₂

Kilde Energistyrelsen

KLIMA 10. DEC. 2023 KL. 07.08

ADAM HANNESTAD
Journalist

[LÆS ARTIKLEN SENERE](#)

FOR ABONNENTER

Danmarks store plan om at bygge en række kæmpelagre til CO₂ i undergrunden møder nu modstand og skepsis fra flere myndigheder i Tyskland. Landets naturstyrelse og miljøstyrelse samt delstatsregeringen i Slesvig-Holsten er bekymrede for, om der er styr på sikkerheden og

LÆS MERE

Klimaprofessor: »Vi har brug for et corona-fald. Først én corona, næste år en ny, så en tredje. Hvert år i 30 år«

KLIMA | [LÆS MERE](#)

Her æder klimakrisen stranden op

INTERNATIONALT | [LÆS MERE](#)

Et lille ord, som næsten ingen forstår, spøger på gangene i

Det fremgår af en række høringsvar, som **Energistyrelsen har offentliggjort**. Det er Energistyrelsen, der står for det praktiske arbejde med at finde egnede steder, hvor der kan lagres CO₂, i tæt samarbejde med eksperterne i De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (Geus).

Fangst og lagring af CO₂ - kendt under sin engelske forkortelse CCS, *carbon capture and storage* - er en kæmpe satsning for Danmark, der har sat 37 milliarder kroner af til formålet, og det er et nøglepunkt i regeringens klimaplaner, selv om teknologien stadig kun er på et spædt stadium.

Læs også: Danmark satser 37 milliarder på at lagre CO₂ dybt under havbunden - men ingen har endnu fået det til at virke

Men mens danske myndigheder og eksperter er enige om, at det er noget, der kan gøres sikkert, har flere lokale græsrodter og miljøgrupper protesteret - og nu slutter de tyske myndigheder sig til bekymringskoret.

For eksempel skriver den tyske miljøstyrelse, UBA, i sit høringsvar, at »en gennemførelse af CCS-projekter strider mod forsigtighedsprincippet«.

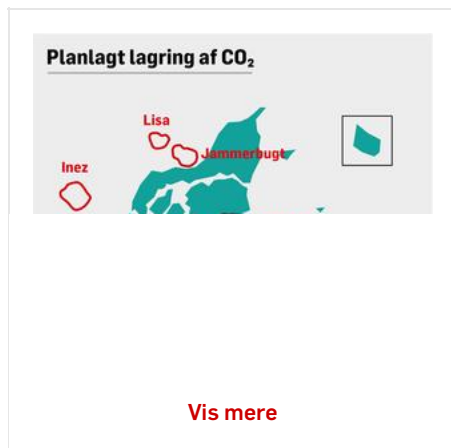
En gennemførelse af CCS-projekter strider mod forsigtighedsprincippet

Den tyske miljøstyrelse i officielt høringsvar

»I forhold til høringen er det på det foreliggende grundlag ikke muligt at erklære, at den geologiske lagring af CO₂ på land, i kystområder og under havbunden er ufarlig«, skriver styrelsen og nævner risikoen for, at undergrunden ikke holder tæt, så gassen på et tidspunkt risikerer at boble op fra hulrummene mange hundrede meter under jorden.

Både den tyske naturstyrelse og delstatsregeringen i Slesvig-Holsten er bekymrede for, at nedpumpet gas kan fortrænge grundvand, der så forurener drikkevandet eller ryger ud i Femern Bælt. Også muligheden for øget skibstrafik vækker uro.

»Femern Bælt har stor betydning som vandringskorridor for marsvin, fisk og trækfugle. Selv om det skulle vise sig, at lagringen af CO₂ ikke som sådan har en betydelig påvirkning på havmiljøet, er BfN (naturstyrelsen i Tyskland, red.) af den mening, at der kan være tale om mulige belastninger fra skibstrafikken i forbindelse med transporten af CO₂«, skriver naturstyrelsen.

Energistyrelsen: Vi er opmærksomme

Og det vil de få, forklarer Henrik Sulsbrück, der er kontorchef i Energistyrelsen og har ansvaret for sagen om CO₂-lagrene. Endnu er der kun udpeget mulige områder for CO₂-lagring; ingen konkrete projekter er sat i gang. Først skal de i udbud, hvor virksomheder kan byde ind med konkrete projekter. Og de projekter skal så undersøges i detaljen, før de godkendes.

Læs også: Kan du lagre CO₂ i undergrunden? Så skal du belønnes kontant af staten

Men bekymringen over, om CO₂ vil sive op fra undergrunden eller forurene vandet – en bekymring, der især findes hos mange lokale græsroddere og borgere – vil han dog gerne mane i jorden.

»De kritikpunkter, som de tyske høringssvar viser, er nogle ting, vi er opmærksomme på i forvejen. Og vi har et andet skøn og en anden vurdering end det, den tyske miljøstyrelse har. Vi kan godt lave CO₂-lagring uden lækager«, siger Henrik Sulsbrück.

Der kommer ikke til at blive godkendt projekter i Danmark, hvor der kan ske lækager

Henrik Sulsbrück, kontorchef, Energistyrelsen

Og, påpeger han, drikkevandslagene ligger typisk 50-300 meter nede. De lagre, der skal fyldes med CO₂, ligger typisk 800 meter eller mere under jorden, ganske som det er tilfældet med det store naturgaslager, der har ligget i Stenlille ved Midtjylland i tre årtier.

Mellem de to dybder ligger der for eksempel tykke og tætte lerlag, som gassen ikke kan sive op igennem. Det er derfor, Danmark geologisk er særdeles velegnet til CO₂-lagring.

»Der kommer ikke til at blive godkendt projekter i Danmark, hvor der kan ske lækager«, fastslår kontorchefen.

Teknik er kendt, men dyr

Når CO₂-fangst og lagring er et kæmpeemne overalt i verden – og et stort diskussionsemne på FN's igangværende klimatopmøde i Dubai – skyldes det, at det er meget svært at sænke verdens CO₂-udledninger så hurtigt, at vi kan holde de internationale klimamål.

Derfor investeres der mange steder i verden i metoder til at opsnappe CO₂ fra luften, for eksempel fra fabriksrøg, hvor CO₂-molekylerne ligger tættere end i atmosfærisk luft. Teknologien er kendt, men kritikere påpeger, at den er meget dyr og endnu ikke har virket i stor skala.

Denne uge indledte Ørsted **byggeriet af Danmark første store CCS-projekt**, der med 8 milliarder skatte kroner i ryggen skal samle CO₂ fra to kraftværker ved

Læs også: Ørsted får banebrydende klimakontrakt til 8 milliarder

I Danmark har en række miljøorganisationer, herunder Noah, i et hørings svar påpeget, at CCS-projekter kan slå fejl. Allerede i 1999 opdagede man i Norge, at et CO₂-lager ved oliefeltet Sleipner mod forventning ikke holdt tæt, og at gassen var undsluppet fra lageret og kun blev holdt tilbage af et uopdaget geologisk lag.

I et officielt svar på Energistyrelsens hjemmeside medgiver styrelsen, at »CO₂-lagring ikke er en præcis videnskab«, men at man i øvrigt ikke kan sammenligne den norske og den danske undergrund.

GIV ARTIKLEN VIDERE

Som abonnent kan du ubegrænset dele artikler med dine familie og venner.

REDAKTIONEN ANBEFALER

COP28: Danske eksperter hjælper Kina med at nå klimamål før tid

KLIMA |

LÆS MERE:

Et lille ord, som næsten ingen forstår, spøger på gangene i Dubai. Det kan være den nye klimabombe

KLIMA |

Her er rapporten, som tyrer klimakrisen direkte i fjæset på ministrene

KLIMA |

Ørsted går i gang med at fange CO₂

KLIMA |

Danmark satser 37 milliarder på at lagre CO₂ dybt under havbunden – men ingen har endnu fået det til at virke

KLIMA |